

Naturel Yenilenebilir Enerji Röportajı

Yasin OĞUZ– Naturel Yenilenebilir Enerji– Yatırımcı İlişkileri Müdürü

Şirketinizin kuruluş ve gelişimini kısaca öğrenebilir miyiz?

2009 yılında yenilenebilir enerji alanında, özellikle de güneş enerjisi alanında yüksek kalite çözümler sunmak anlayışıyla kurulan Naturel Yenilenebilir Enerji ve bağlı ortaklıkları olan Esenboğa Elektrik ile Margün Enerji yurt içinde sahip olduğu 118.03 MWP kapasiteli santralleri ile güneş enerji yatırımcısı ve EPC faaliyetleri kapsamında da çatı, arazi ve hibrit tipi güneş enerji santrallerinin yurt içi ve yurt dışında proje tasarım ve anahtar teslim kurulumlarını yapmaktadır. Naturel Yenilenebilir Enerji'yi 2019 yılı Ağustos ayında halka arz ettik. Borsa İstanbul'da işlem gören ilk güneş enerjisi firması olma unvanı kazanmış olduk, halka arzda çok büyük ilgi gördü. 2020 yılının Ekim ayında %100 bağlı ortaklığımız olan Esenboğa Elektrik'i, 2021 yılının Eylül ayında ise Esenboğa Elektrik'in %100 bağlı ortaklığı olan Margün Enerji'yi borsadan halka arz yöntemiyle, rekor kırarak halka arz ettik.

Bünyemizde bulunan santrallerin ürettiği elektriği 5346 ve 6094 sayılı Kanunlar çerçevesinde 13,3 USDcent/kWh ve yerli katkı payıyla beraber 13.74 USDcent/kWh sabit fiyat devlet alım garantisi ile satıyoruz. Buna ek olarak portföyümüzün yaklaşık %18'inde bünyemizde kurduğumuz Enerji Ticaret birimiyle Gün İçi Piyasa'da çalışmalar yapıyor, 13.74 USDcent/kWh olan alım garantisini daha yüksek tutarlara taşıyoruz.

Naturel Enerji yurt içinde ve yurt dışında yenilenebilir enerji santrali yatırımcısı olduğu gibi yurt dışında güneş enerji santrali proje geliştirme ve anahtar teslim EPC şirkettir. Başta İtalya olmak üzere İspanya, Yunanistan, Fransa ve Almanya gibi Avrupa ülkelerinde yatırım ve yatırım planlarımıza devam ediyoruz. Batı Avrupa projelerimiz 4 ayaktan oluşuyor diyebilirim: Birinci ayak olarak projenin sıfırdan geliştirilmesi, ikinci ayak olarak finansmanın temin edilmesi, üçüncü ayak Elektrik

Satış Sözleşmesinin imzalanması ve son olarak da müteahhitlik faaliyetlerinin gerçekleştirilmesidir. Bu şekilde de dünyada örneğine pek rastlamak mümkün değil. Dört ayağı birden içeren faaliyeti biz Naturel Enerji olarak tek bir elden yürütüyoruz.

Toplamda yaklaşık 165 personelimiz var. Ayrıca yurt dışı faaliyetlerimizi yürütmek üzere İtalya'da açtığımız Sicilya'da birer ofisimiz mevcut.

İtalya projelerinde toplam 66.450.000 Euro'luk 3 ayrı sözleşme imzaladık. Bu sözleşmeler önümüzdeki yıllarda artarak devam edecektir. Türkiye'de ayrıca yayınlanan bir yönetmelikle mevcut elektrik santrallerinin içine yardımcı kaynak olarak güneş santrali kurulmasının önü açıldı. Buna biz sektörde "Hibrit Yönetmelik" diyoruz. Örneğin bir kömür santralının içine, bir doğal gaz santralının içine veya bir rüzgâr santralının içine eğer arazileri uygunsa bu alanlara da güneş santralleri kurulmasıyla ilgili mevzuatta bir değişiklik yapıldı. Bu da bizim müteahhitlik işlerinin önünün açılmasında olumlu bir gelişme olarak yer almaktadır.

Sürdürülebilirliği merkezine koyan bir grubumuz, sürdürülebilirliği tüm süreçlerinin odağına alarak, gelecek nesillere karşı sorumluluk bilinciyle içselleştirdiğimiz toplumsal, çevresel ve ekonomik sürdürülebilirlik politikaları çerçevesinde değer yaratmayı ana felsefe olarak benimsiyoruz.

Bu kapsamda 2012 yılında Birleşmiş Milletler Sürdürülebilirlik Kalkınma Konferansı'nda ortaya çıkan 17 adet küresel Sürdürülebilirlik Kalkınma Hedefleri ve 167 adet alt hedef, bir başka deyişle; Küresel Hedeflerin özellikle aşağıda belirtilen 12 hedefe ulaşmak için faaliyet alanlarımızda somut adımlar atmayı taahhüt ediyoruz. Bu amaç çerçevesinde yakın zamanda da borsada işlem gören 3 şirketimiz de UN Global Compact'ın imzacısı olmaya hak kazanmıştır.

Şirketiniz ve sektörünüzle 2023 yılı nasıl başladı ve 2023 yıl sonu hedeflerine ulaşma öngörüleriniz nelerdir?

Grubumuz 2023 yılına çok hızlı giriş yapmıştır. Yenilenebilir enerji alanındaki yatırımlarını artırma hedefi ve halka arz taahhütleri doğrultusunda, Lisanslı Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği çatısı altında geliştirilmiş ve kurulmuş olan, 4 hidroelektrik (109,13 MWm), 5 rüzgar (73,00 MWm) ve 1 jeotermal (7,5 MWm) toplam 189,63 MWm elektrik üretim santrali bulunan Enda Enerji Holding A.Ş.'nin %30,39 oranındaki payını satın almak üzere hisse devir sözleşmeleri imzalamıştır. 189,63 MWm kurulu güce sahip santrallerin bu güçlerine ek olarak; mevcut santrallerin kapasite artışı ve hibrit yatırımları ile depolamalı güneş ve rüzgar santrali projeleri kapsamında toplam 140,47 MWm ek kurulu güç yaratılması beklenmektedir. Bu yatırımların tamamlanması ile birlikte toplam kurulu gücün 330 MWm'ye çıkması beklenmektedir. Bu satın alma işlemi neticesinde şirketimiz yenilenebilir enerji alanında güneş enerjisine ek olarak hidroelektrik, rüzgar ve jeotermal alanlarında yatırım yapmıştır.

19.11.2022 tarihinde yayınlanan Elektrik Piyasasında Depolama Faaliyetleri Yönetmeliği kapsamında, 2022 yılında 15 ayrı Depolamalı Elektrik Üretim Tesisi Projesi için toplamda 1.077 MWm gücünde Güneş Enerji Santrali ve 223,2 MWp Rüzgar Enerji Santrali ile toplam 1.300,20 MWp yenilenebilir enerjiden kurulu güce ve bu santrallere ilave olarak 943 MWh kapasiteli bataryalı elektrik depolama tesisi kurmak için Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'na ön lisans başvurusunda bulunmuştur. 2023 yılında ön lisans başvurularımızın olumlu sonuçlanması beklenmektedir.

T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı - Enerji İşleri Genel Müdürlüğü ile Margün Enerji Üretim Sanayi ve Ticaret A.Ş. arasında YEKA Kullanım Hakkı Sözleşmeleri imzalanmıştır. Kazanmış olduğumuz toplam 157,5 MWe/105 MWe (Osmaniye-2 22,5 MWm/15 MWe, Burdur-2 22,5 MWm/15 MWe, Batman-2 22,5 MWm/15 MWe, Antalya-3 15 MWm/10 MWe, Ankara-2 30 MWm/20 MWe, Aksaray-2 30 MWm/10 MWe, Ankara-1 30 MWm/20 MWe) kapasite tahsisine ilişkin lisanslama sürecimiz devam etmektedir.

Şirketimizin sürdürülebilirlik politikaları ve 2022-2026 dönemi stratejileri kapsamında, Dünya'da karbon ayak izini azaltmaya katkıda bulunmak adına, karbon ticareti

alanında gerekli sertifikasyon sürecinin başlatılması ve uluslararası akreditasyon adımlarının atılması amacıyla çalışmalar başlatılmış olup, faaliyetlerini sürdüren güneş enerji santrallerimizin geçmişe dönük beş yıllık karbon hesaplamalarının yapılması, birikmiş olan hakların uluslararası akreditasyon sürecinin tamamlanmasının ardından karbon satışı yapılarak gelir elde edilecektir. GCC Carbon Sertifikalandırma süreçlerinde 6/6 proje için kayıt işlemleri zamanında tamamlanmış olup, 5/6 Proje için doğrulama işlemleri bitmiştir. 1/6 projenin doğrulama işlemleri önümüzdeki günlerde tamamlanması beklenmektedir.

Toplamda tüm projelere ait onaylama ve sertifikalandırma süreçlerinin yıl ortasına kadar bitmesi beklenmektedir.

Yatırımcı ilişkileri biriminizin örgütlenmesi hakkında bilgi alabilir miyiz? Kaç kişiden oluşuyor? Departmanınız kime bağlı olarak çalışıyor?

Kurumsal Yönetim Tebliği (II-17.1) çerçevesinde kurulması zorunlu olan Yatırımcı İlişkileri Bölümü, Şirketimiz halka arzının hemen sonrasında bir ay içinde kurulmuş ve gerekli açıklama KAP üzerinden yapılmıştır. Finans ve Mali İşler Direktörlüğü'ne direkt bağlı olarak çalışmakta ve eş zamanlı olarak Kurumsal Yönetim Komitesi ile de uyumlu çalışmaktadır.

Yatırımcı ilişkileri bölümünde toplamda iki personel yer almakta ve iki personelde de Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 3 Lisansı ile Kurumsal Yönetim Derecelendirme Lisansı bulunmaktadır. Şirketimizin büyüme stratejisi kapsamında ilerleyen dönemlerde kadromuzun genişlemesi söz konusu olabilir.

Yatırımcılarınızla temasta hangi iletişim kanallarını kullanıyorsunuz? Son dönemde, katıldığınız konferans ve toplantılarda yatırımcı ilgisinin nasıl şekillendiğini gözlemliyorsunuz?

Özel Durumlar Tebliği (II-15.1) kapsamında, yatırımcıların zamanında, tam ve doğru bilgilendirilerek sermaye piyasası araçlarının değerini, fiyatını veya yatırımcıların yatırım kararlarını etkileyebilecek nitelikteki tüm bilgi, olay ve gelişmeler öncelikle Kamuya Aydınlatma Platformu üzerinde duyurulmaktadır. Eş zamanlı olarak yaptığımız bu açıklamalar web sitemizde de yayınlanmaktadır.

Yatırımcılarımızdan gerek telefon gerekse e-posta yoluyla gelen bilgi talepleri, içsel bilgi niteliğinde olan bilgiler hariç karşılanmaktadır. 2022 yılında yaklaşık 1400 yatırımcının sorularına cevap verilmiştir. Ayrıca hissedar olduğumu teyit ettiğimiz tüm yatırımcılarımız şirket genel kuruluna katılabilmektedir.

Bununla birlikte 2021 yılı yıllık finansal raporlar yayınlaması sonrasında ve her 3'er aylık dönemlerde finansal rapor ilanı sonrasında kurumsal yatırımcılarla online ve yüz yüze toplantılar düzenlenmiştir. Yenilenebilir Enerji Sektörünün en önemli şirketlerinden olan Naturel Enerji'ye, bireysel ve kurumsal yatırımcıların ilgisi her geçen gün artmaktadır.

Çevresel, sosyal ve kurumsal yönetim (ÇSY) konularının daha da ön plana çıktığı bu dönemde, grubunuzda bu alanda yapılan çalışmalar hakkında bilgi alabilir miyiz?

Naturel Enerji olarak, iklim değişikliğinin ve beraberinde getirdiği risklerin farkındayız. Küresel ısınma ile mücadelede iş dünyasında düşen önemli rolün bilincindeyiz. Bu kapsamda kuruluş felsefemizde yer alan iklim dostu vizyon doğrultusunda yenilenebilir kaynaklar ile sürdürülebilir büyüme hedefliyoruz. Bugünün nesilleri olarak yarınlardan çalmıyor, gelecek nesillere refah dolu bir dünya bırakmak için elimizi taşın altına koyuyoruz. Naturel Enerji olarak, Türkiye'nin enerjisini üretirken sürdürülebilirlik ilkelerinden ödün vermiyor, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na (SKA) katkı sağlıyoruz.

Sürdürülebilir değer yaratarak kalkınmak Şirket stratejimizin odağında yer almaktadır. Bu vizyon ile operasyonlarımızı çevresel, sosyal ve ekonomik odak alanlarıyla birlikte entegre bir şekilde yürütüyoruz. Yarının nesillerine karşı sorumluluk bilinciyle içselleştirdiğimiz Sürdürülebilirlik Politikamız çerçevesinde değer yaratmayı ana felsefemiz olarak benimsiyoruz. Naturel Enerji olarak sadece yenilenebilir ve temiz enerji kaynaklarına yatırım yapacağımızı taahhüt ediyoruz. Ekosistem dengesinin ve doğal kaynakların korunması için kurumsal kapasitemizi geliştiriyor, iklim değişikliğinin olumsuz etkilerinin durdurulması ve tersine çevrilmesi, küresel ısınmanın Hükümetler arası İklim Değişikliği Paneli (IPCC) tarafından altı çizilen 1,5°C ile sınırlandırılması için çaba gösteriyoruz.

Şirket sürdürülebilirlik stratejimiz, alt politika ve hedeflerimizin belirlenmesi, ilgili organizasyonel ve finansal planlamanın yapılması, sürdürülebilirlik performansımızın takip edilmesi ve denetlenmesi, için Yönetim Kurulu'na raporlamak üzere 2020 yılında Sürdürülebilirlik Komitesi'ni hayata geçirdik. Grubumuzun sürdürülebilirlik faaliyetleri üst yönetim sahipliğinde, Sürdürülebilirlik Komitemiz çatısında yürütülmektedir.

Şirketimizin sürdürülebilirlik uygulamaları ve 2022-2026 dönemi stratejileri doğrultusunda, küresel emisyonların azaltımına katkıda bulunmak için gerekli adımları atıyoruz. Güneş enerji santrallerimizin geçmişe dönük beş yıllık karbon hesaplamalarının yapılmasını, uluslararası akreditasyon sürecinin tamamlanmasının ardından karbon kredileri aracılığıyla sürdürülebilirliğe katkıda bulunmayı planlıyoruz.

Naturel Enerji olarak çıktığımız sürdürülebilirlik yolculuğumuzda bizlere yol haritası olması amacıyla sürdürülebilirlik önceliklerimizi belirledik. Öncelikli konularımızı Şirket değerlerimiz, politika, strateji ve hedeflerimizle birlikte etkileşimde bulunduğumuz iç ve dış paydaşlarımızın görüşleri ve çevresel, sosyal, yönetişimsel (ÇSY) odak alanları ile ortak payda da buluşturarak oluşturduk.

Öncelikli konularımızın belirlenmesi sürecinde kurumsal stratejiler, sektörde sürdürülebilirlik açısından lider kurumlar, küresel eğilimler, uluslararası sürdürülebilirlik çerçeveleri (GRI Standartları, CDP, TCFD, SASB, BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları, BM Küresel İlkeler Sözleşmesi vs.) Dünya Ekonomik Forumu (WEF) Küresel Riskler Raporu, Birleşmiş Milletler Sorumlu Yatırım Prensipleri (UN PRI) ve sektörel uygulamalar incelenmiş ve geniş bir konu evreni oluşturulmuştur. İç ve dış paydaşlarımızdan alınan geri bildirimler ile önceliklendirme matrisimizi oluşturduk. Bu çalışmamız ile hem iç hem de dış paydaşlarımız için İklim Değişikliği ile Mücadele ve Uyum konusunun en öncelikli konu olduğunu gördük. 19 öncelikli başlık içerisinde İklim Değişikliği ile Mücadele ve Uyum'u takip eden diğer en öncelikli konularımız ise İş Sağlığı ve Güvenliği, Etik İlkeler ve Yasalara Uyum, Yenilenebilir ve Güvenilir Enerji Çözümleri, Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele, Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum ve Etkin Risk Yönetimi, Topluma Katkı ve Kurumsal Sosyal Sorumluluk olmuştur.

Naturel Yenilenebilir Enerji ile Bağlı Ortaklıklarından Esenboğa Elektrik ve Margün Enerji, sürdürülebilir ve kapsayıcı bir küresel ekonomi yaratmak için kurumların iş birliği ile harekete geçmesini teşvik eden; insan hakları, çalışma standartları, çevre ve yolsuzlukla mücadele alanında on evrensel ilkeye dayanan "Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi (UN Global Compact)"ne imzacı şirket olarak kabul edilmiştir.

Naturel Enerji olarak 2030 yılına kadar ulaşılması hedeflenen SKA'lara katkıda bulunmayı önemsiyoruz. Bu doğrultuda küresel ve bölgesel olarak yaşanan bu sorunlara yönelik çözümün bir parçası olabilmek amacıyla kapsamlı bir analiz gerçekleştirdik ve doğrudan katkı sağladığımız ve katkı sağlamayı hedeflediğimiz SKA'ları belirledik. Bu hedefimizi somut adımlara dönüştürmeyi önemsiyoruz ve bu doğrultuda belirlediğimiz SKA'lara katkılarımızı düzenli olarak ölçmeyi ve bu doğrultuda iyi uygulamalar hayata geçirmeyi hedefliyoruz. İklim değişikliğinin etkileri her geçen gün daha da fazla hissedilirken, üzerimize düşen sorumlulukları titizlikle hayata geçirmeyi ve küresel hedeflere ulaşabilmek için çözümün bir parçası olmayı taahhüt ediyoruz.

Türkiye’de Yatırımcı İlişkileri mesleğinin gelişimi ve Derneğimizin faaliyetleri hakkında ne düşünüyorsunuz?

Geçtiğimiz iki yıldır olduğu gibi bu yıl da şirketlerin halka arzlara ilgisi devam etmektedir. Önümüzdeki dönemde de bu ilginin devam etmesi Yatırımcı İlişkileri mesleğine olan ihtiyacı daha da ön plana çıkartacaktır. Sermaye Piyasaları Lisanslarına sahip Yatırımcı İlişkileri çalışanlarının mesleki yeterliliği, bilgi ve becerileri şirketlerin gelişimi ve sağlıklı büyümeleri için önem arz etmektedir.

TÜYİD’in yapmış olduğu çalışmalar biz yatırımcı ilişkileri çalışanları ve şirketimiz açısından büyük önem arz etmektedir. Özellikle son dönemde düzenlenen Yatırımcı İlişkileri Çalıştayı ile SPK, SPL, Borsa İstanbul ve MKK yetkilileri ile bizleri bir araya getirerek mesleğimizin daha da gelişmesi için yapılan çalışmalar çok değerli.